

Saa snart dette Skridt var fæet, saa vilde meget mere alle de Valgbare til Folkethinget, som ikke igjennem den nævnte Skatteydelse kunde blive Vælgere, spørge, hvorfor hele deres stor Klasse, som jo ogsaa har sin Virksomhed i Kommunen, og hvoraf en stor Del indirekte deltage i Skatteydelsen, f. Ex. i Bygningsafgiften gjennem Husleien og paa andre Maader, ikke ligeledes skulde have Valgret. I Kjøbstæderne tager man jo enhver selvstændig Person med, som ikke har faaet eller faar Bøttigunderstøttelse, og giver ham Valgret, saasnart han er Skatteyder, og man vilde vistnok, som sagt, gjøre den samme Fordring gjældende i Kjøbenhavn. Men med større og større Krav paa at blive bevaret vilde derfor det Spørgsmaal opstaa: Paa hvilken Maade skal den mindre, men mere bemidlede Del af Samfundet, som udreder den overveiende Del af Skattebidragene, sikres imod aldeles at se sig enhver Indflydelse paa Kommunens Bestyrelse berøvet. Det staar for mig, som om man, samtidigt med at man udvider Valgretten meget betydeligt i Kjøbenhavn, ogsaa maa komme til at skaffe andre Garantier i den nævnte Retning end dem, der nu ere tilstede. I saa Henseende har man jo nu ogsaa fra flere Sider tænkt paa her at gaa til den samme Deling af Vælgerne, som hidtil finder Sted i Kjøbstæderne; men det tror jeg ingenlunde vilde være heldigt. Jeg vilde anse det for meget heldigere, om et større Antal af de høist Beskattede fik Ret til at træde sammen og enten direkte at vælge Borgmestrene eller at vælge dem indirekte gennem Valgmænd. Derved fremkom der et virkelig Tokammersystem her, hvori det ene Kammer, som valgt af de høistbeskattede, kunde gjøre sin Indflydelse gjældende lige overfor det af samtlige Vælgere valgte andet Kammer, medens jeg tror, at man ellers, dersom saadanne Begivenheder indtraadte, at alle de, som, naar de vilde, kunde bruge deres Tal til ene og udelukkende at tiltage sig Magten, ogsaa virkelig gjorde Forsøg derpaa, vilde savne en saadan virksom Garanti.

Med Hensyn til Amtsraadene og Sogneraadene skal jeg bemærke, at det forekommer mig, at man med Hensyn til Valgene af Sogneraadene, som jo have en ved Amtsraa-

dene meget indskrænket Myndighed, ganske vist uden mindste Betænkning kunde gjøre den Forandring, at den større Del af Raadet valgtes af samtlige Vælgere, hvis man i det Hele taget fandt, at Tiden allerede nu var kommen til at gjøre en Forandring i den nuværende Tilstand. Men jeg tror, at der ikke hidtil har været Anledning til særligt at søle det Uheldige i den omtalte Deling af Vælgerne, som der nu klages saa meget over. Jeg skulde derfor i dette Dieblift nærmest alene tilraade en saadan Forandring, fordi man derved vilde slaa hin, ganske vist kun formelle, Indvending imod den nuværende Valgbestemmelse ihjel, at den høistbeskattede Del af Vælgerne nu paa to Maader have Indflydelse paa Amtsraadens Sammensætning, nemlig dels ved at deltage i det Valg, som er tillagt den høistbeskattede Femtedel af Skatteyderne i Amtet, og dels ved deres overveiende Indflydelse paa de Valg, som udgaa fra de Delegerede fra Sognekommunerne. Man vilde ved at gjøre den Forandring i Valget af Sogneraadet, at den større Del af Sogneraadet valgtes af den almindelige Vælgerklasse, som sagt, kunne slaa den nye ansøgte Indvending ihjel. Men jeg paastaar fremdeles, at det kun er en formel Indvending, og jeg tror ikke, at det gaar saaledes til i Virkeligheden, at de Delegerede fra Sogneraadene ere Delegerede fra de høistbeskattede. — Jeg tror, at de Mænd i Sogneraadene, der deltage i Valgene af de Delegerede, staa hinanden saa nær, at der ikke er noget egentligt Sjælnemærke imellem dem. — Naar det er blevet sagt, at man ved en saadan Forandring vilde komme bort fra den aristokratiske Sammensætning af Amtsraadene, saa maa jeg endvidere bemærke, at Sammensætningen af disse i Virkeligheden kun synes lidet aristokratisk. Jeg har netop i disse Dage i den nye Statskalender set Sammensætningen af Amtsraadene, og jeg finder, at man derefter paa ingen Maade kan kalde dem aristokratiske. I de 9 af de 21 Amtsraads kredse findes der end ikke nogen Godseier, men de bestaa udelukkende af Gaardeiere eller Gaardsfæstere og de saakaldte Proprietærer, og disse sidste endda i et ringere Antal.

Spvad dernæst Kjøbstæderne angaar, da tror